

İnsanlık Çağı: Antropozen Açmazı ile Yüzleşme

Dennis Dimick
National Geographic, ABD

İnsanlığın dünden bugüne yeryüzünde var olduğu sürenin büyük bir kısmında toplumun enerji ihtiyacını, mevcut bulunan ya da yakın zamanda elde edilen güneş ışığından, yani su, rüzgâr ve odundan sağlayarak yaşamımızı sürdürdük. Son üç asırdır, hayatımızdaki enerji ihtiyacını karşılamak için depolanmış fosil-güneş ışığını tercih etmeye başladık ve şu anda çarkları döndürmek ve dünyayı aydınlatmak için esasen bu eski güneş ışığına, yani eski bitkilerin ve hayvanların fosilleşmiş karbon kalıntularına bağımlı hâldeyiz. Fosil yakıtlar sayesinde insanî atılımın, başka bir deyişle sağladığımız gıdanın, maddi zenginliğimizin ve nüfusumuzun sınırları olağanüstü bir şekilde genişledi. 1950’de 2,5 milyar olan dünya nüfusu, 70 yıldan daha kısa bir sürede üçe katlanarak 2017’de 7,5 milyara ulaştı ve biz de bu zaman zarfında bitimli gezegenimizin karasını, denizini ve atmosferini dönüştürdük.

Bilim insanları, insanın egemen olduğu bu yeni devri Atroposen veya “İnsan Çağı” olarak adlandırıyor. Vahşi yaşam alanlarının ve türlerinin bir bir kaybolduğu, kirliliğin giderek arttığı ve başarı hırslarımızın ürettiği zehirli atıklar yüzünden gezegenin günden güne ısındığı bu zamanda, süregelen fosil yakıt kullanımından kaynaklanan endişe verici grafikler (artan hava sıcaklığı, olağanüstü hava koşulları, eriyen buzullar ve yükselen denizler), insanlığın refahının devamlılığının risk altında olduğunu gösteriyor. Bir dönüm noktasına yaklaşıyoruz: Uygarlığın yumuşak bir iniş yaşayabilmesi için ne yapmak gerekecek? Yaratıcı zeka, bilgelik ve bu fosil yakıtlar bizi, yeniden enerji ihtiyacımızın sürdürülebilir ve düşük karbonlu olarak esasen yenilenebilir mevcut güneş ışığı ile karşılandığı bir geleceğe taşıyacak bir köprü kurabilir mi? Muhtemelen geleceğimiz, bu geçişin başarısına bağlı olarak şekillenecek.